

Specjalny Ośrodek Szkolno - Wychowawczy im. Waldemara Kikolskiego
15-741 Białystok, ul. Antoniuk Fabryczny 40
tel. 085 654-01-63, sosw@um.bialystok.pl, www.sosw.bialystok.pl

PROGRAM

WYCHOWAWCZY

**SPECJALNEGO OŚRODKA SZKOLNO-
WYCHOWAWCZEGO IM. WALDEMARA
KIKOLSKIEGO W BIAŁYMSTOKU**

Program opracował zespół:

Małgorzata Kozłowska
Magdalena Kozińska
Małgorzata Zacharczuk
Grażyna Dattelbaum
Ludmiła Bogalska

Białystok 2014

Podstawy prawne

1. Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz.2572, z późn. zm.);
2. Ustawa z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2006 r. Nr 97, poz. 674, z późn. zm);
3. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 27.08.2012 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz. U. z 2012 r., poz. 997)
4. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 21 maja 2001 r. w sprawie ramowych statutów publicznego przedszkola oraz publicznych szkół (Dz.U. Nr 61 poz. 624, z 2002 r. Dz.U. Nr 10 poz. 96; z 2003 r. Dz.U. Nr 146 poz. 1416; z 2004 r. Nr 66 poz. 606; z 2005 r. Dz. U. Nr 10 poz. 75; z 2007 r. Dz. U. Nr 35 poz. 222)
5. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 7 marca 2005 r. w sprawie ramowych statutów placówek publicznych (Dz. U. Nr 52, poz. 466);
6. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 17 listopada 2010 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych oraz niedostosowanych społecznie w specjalnych przedszkolach, szkołach i oddziałach oraz w ośrodkach (Dz. U. Nr 228, poz. 1489 z późn.zm.)
7. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 kwietnia 2013 r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz. U. 2013 nr 0 poz. 532)
8. Powszechna Deklaracja Praw Człowieka z 10 grudnia 1948 r.
9. Europejska Konwencja o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności z Deklaracją Praw Dziecka z 1959 r.
10. Konwencja o Prawach Dziecka Narodów Zjednoczonych z 20 listopada 1989 r.
11. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 1997 r. (art. 48, 53, 70)
12. Program Polityki Prorodzinnej Państwa z 17.11.1998 r.
13. Deklaracja Praw Osób Upośledzonych Umysłowo
14. Europejskiej Karty Praw Człowieka z 4 listopada 1950 r.;
15. Ramowy Program Wychowawczy Miasta Białegostoku, Białystok 2014

SPIS TREŚCI

Rozdział I

Informacje ogólne

Rozdział II

Cele ogólne

Rozdział III

Wartości wychowawcze, do których osiągnięcia, poszanowania i przestrzegania powinni zmierzać wychowankowie

Rozdział IV

Zadania osób odpowiedzialnych za realizację programu

Rozdział V

Cele wychowawcze Samorządu Wychowanków

Rozdział VI

Obyczaje i tradycje. Stałe uroczystości o charakterze wychowawczym i kulturalnym.

Rozdział VII

Obszary działań, zadania i formy realizacji

Rozdział VIII

Wizja absolwenta

Rozdział IX

Ewaluacja

I Informacje ogólne

1. Informacje o placówce

Specjalny Ośrodek Szkolno -Wychowawczy w Białymstoku przy ul. Antoniuk Fabryczny 40 został powołany decyzją wojewody w Białymstoku z dnia 15.09.1997 r. Powstał w wyniku połączenia dwóch posiadających wieloletnie tradycje placówek: Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego w Kamionce i Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego funkcjonującego w Zespole Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych w Białymstoku przy ul. Orlej 2. Wychowankowie i pracownicy obu placówek przenieśli się do nowej siedziby przy ul. Antoniuk Fabryczny w lutym 1998 r.

Celem powołania Ośrodka jest opieka nad dziećmi z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim, umiarkowanym i znacznym oraz za zgodą organu prowadzącego głębokim.

Struktura Ośrodka prezentuje się następująco:

- Szkoła Podstawowa Specjalna dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim, umiarkowanym i znacznym
- Publiczne Gimnazjum Nr 24 dla dzieci z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim oraz umiarkowanym i znacznym
- Internat z blokiem żywienia:
- Zespoły rewalidacyjno - wychowawcze

Wychowankowie Ośrodka mają możliwość rozwijania swoich zainteresowań i zdobywania wiedzy niezbędnej w procesie edukacyjnym w następujących pracowniach specjalistycznych:

- pracownia plastyczna
- pracownia w drewnie
- pracownia gospodarstwa domowego
- pracownia informatyczna
- pracownia muzyczna
- pracownia teatralna
- pracownia ceramiczna
- sala rekreacyjna
- blok rehabilitacyjny
- pracownia terapii Integracji Sensorycznej

- pracownia Tomatisa
- biblioteka

2. Informacje o programie

Niniejszy program jest modyfikacją programu przyjętego do realizacji w rok. szk. 2013/2014 Jego podstawowe założenia i zadania szczegółowe zostały sformułowane w oparciu o:

- podstawę programową kształcenia ogólnego,
- wnioski i opinie formułowane przez pracowników pracujących w SOSW,
- wyniki sprawowanego nadzoru pedagogicznego,
- priorytetów Ministra Edukacji Narodowej oraz Podlaskiego Kuratora Oświaty,
- ewaluację ilościową dotychczasowego programu, zapisy w dziennikach lekcyjnych, sprawozdania wychowawców klas i grup internatowych.
- Raport z ewaluacji wewnętrznej przeprowadzonej w SOSW im. W. Kikolskiego w Białymstoku w roku szkolnym 2013/2014
- Ramowy program Wychowawczy Miasta Białegostoku, Białystok 2014
- Działania kierunkowe Prezydenta Miasta Białegostoku: rok 2014 „Być sobą, aby być kimś”, rok 2015 „Miłość i odpowiedzialność”
- Kierunki polityki oświatowej Ministra Edukacji Narodowej

3. Założenia ogólne

Program Wychowawczy kierowany jest do pracy z dzieckiem niepełnosprawnym, objętym programem nauczania na odpowiednim etapie kształcenia i dostosowany do możliwości psychofizycznych dziecka.

Zadania programu są zgodne z podstawą programową i realizowane będą na wszystkich zajęciach szkolnych i pozalekcyjnych, w ramach pracy grup wychowawczych internatu, na zajęciach z psychologiem i pedagogiem oraz podczas wszelkich uroczystości, imprez i świąt wynikających z kalendarza Ośrodka na dany rok szkolny.

Program jest spójny z podstawowymi dokumentami, obowiązującymi w Ośrodku tj.:

- programami nauczania,
- Statutem,
- WSO,
- Regulaminem Internatu,

- Programem Profilaktycznym,
- Szkolną strategią działań wychowawczych i zapobiegawczych oraz interwencyjnych

Działalność wychowawcza opiera się na zasadzie spójności działań pomiędzy placówką, rodziną i wartościowymi z wychowawczego punktu widzenia elementami środowiska lokalnego. Podczas realizacji założeń programowych będzie przestrzegana zasada respektowania trójpodmiotowości oddziaływań wychowawczych (uczeń, szkoła, dom rodzinny), za nadrzędne dobro uznana będzie godność dziecka i dbałość o zapewnienie każdemu wychowankowi warunków do wszechstronnego rozwoju. Konstrukcja i treści programu opierają się na założeniach pedagogiki personalistycznej, która kładzie szczególny nacisk na przekonanie o wartości i godności każdego człowieka jako osoby- rozumnej i wolnej, zdolnej do miłości. W procesie wychowania uczeń jest zawsze celem, nigdy środkiem, a jego rozwój dokonuje się poprzez wychowanie moralne, intelektualne, uczuciowe, fizyczne i duchowe. Dobro wspólne natomiast ujmuje się jako sumę dóbr indywidualnych innych ludzi, nie naruszającą dobra jednostki.

Realizatorzy programu:

- Dyrektor Ośrodka
- Wicedyrektor Ośrodka
- Wicedyrektor ds. wychowania
- nauczyciele
- wychowawcy klasy
- wychowawcy grup wychowawczych
- pedagog
- psycholog
- doradca zawodowy
- terapeuci
- rodzice
- wolontariusze oraz inni pracownicy Ośrodka

Na podstawie Programu Wychowawczego wychowawcy klas i internatu, opracowują roczne plany pracy klasy, grupy, i realizują je w danym roku szkolnym.

W pracy wychowawczej SOSW pracownicy kierują się następującymi zasadami:

- zasada akceptacji i życzliwości w stosunku do wychowanka,
- zasada indywidualizacji w postępowaniu wychowawczym,
- zasada motywacji działania wychowanka,
- zasada dostosowywania zadań wychowanka do jego potrzeb, zainteresowań oraz możliwości psychofizycznych,
- zasada wszechstronnej aktywizacji wychowanka,
- zasada atrakcyjności życia w grupie,
- zasada kształtowania pozytywnych stosunków koleżeńskich opartych na poszanowaniu praw,
- zasada stopniowania trudności zadań,
- zasada wzmocnień pozytywnych,
- zasada współpracy z rodziną wychowanka,

II CELE OGÓLNE

1. Wspieranie i towarzyszenie w rozwoju osobowości wychowanka, zachęcanie do pracy nad sobą w wymiarach: fizycznym, psychicznym, społecznym i duchowym.
2. Wspomaganie naturalnego rozwoju emocjonalnego i społecznego wychowanków, zapewnienie optymalnych warunków do wszechstronnego rozwoju ucznia w bezpiecznym i przyjaznym środowisku szkolnym
3. Kształtowanie sposobu myślenia, prospołecznych postaw i umiejętności ukierunkowanych na poszanowanie godności własnej i drugiego człowieka, przyrody, kultury, tradycji i historii
4. Przygotowanie wychowanka do aktywnego, odpowiedzialnego udziału w życiu społecznym przy uwzględnieniu jego indywidualnych możliwości wynikających ze stopnia i rodzaju niepełnosprawności

III Wartości wychowawcze, do których osiągnięcia, poszanowania i przestrzegania powinni zmierzać wychowankowie.

- równość (pełne i skuteczne uczestnictwo w życiu społecznym, kulturalnym),
- wolność (autonomia w podejmowaniu decyzji, prawo samostanowienia),
- godność (uświadomienie wagi zagadnienia godności i godnego zachowania się, pokazanie, kiedy i w jaki sposób może być naruszona godność),
- odpowiedzialność (za własne czyny, za drugiego człowieka, za własne zdrowie),
- samodzielność (rozwijanie autonomii, przygotowanie do pełnienia ról społecznych, dążenie do kierowania własnym rozwojem),
- tolerancja (akceptowanie inności, poszanowanie każdego człowieka religii, życzliwość wobec nauczycieli i kolegów),
- prawdomówność (szczerłość przy jednoczesnym respektowaniu norm społecznych, uświadomienie następstw kłamstwa),
- kultura bycia na co dzień,
- pracowitość (dążenie do doskonalenia umiejętności, zdobywania nowych umiejętności),
- koleżeństwo (umiejętność budowania pozytywnych relacji z rówieśnikami)
- szacunek (przekonanie o podmiotowości i wartości każdej osoby)

IV Zadania osób odpowiedzialnych za realizację programu

Zadania wychowawców klasowych i wychowawców w grupach wychowawczych w internacie

1. Stwarzają warunki do pełnego rozwoju dziecka oraz przygotowania do życia.
2. Prowadzą działania wspomagające wszechstronny rozwój wychowanka.
3. Dbają o dobrą atmosferę w pracy zespołu klasowego, grupy internatowej.
4. Współdziałają ze wszystkimi nauczycielami i koordynują ich działania wychowawcze.
5. Utrzymują ścisłą współpracę z rodzicami i wspierają ich w procesie wychowawczym.
6. Tworzą sytuacje, w których dziecko aktywnie rozwija wszystkie sfery swej osobowości.
7. Wspierają uczniów w poszukiwaniu dalszej drogi ich rozwoju.
8. Mają na uwadze, iż rodzic jest pierwszym wychowawcą dziecka, współpracują z nimi wspierają w procesie wychowania.
9. Wdrażają do samodzielności i odpowiedzialności.
10. Przygotowują wychowanków do aktywnego udziału w życiu społecznym.

11. Zapewniają uczniom możliwości poznawania dziedzictwa kultury narodowej.
12. Pomagają w podejmowaniu decyzji dotyczącej kierunku dalszej edukacji.
13. Dbają o ciągły własny rozwój osobowy i zawodowy.
14. Tworzą osobową relację z wychowankiem opartą na zaufaniu, cierpliwości, mądrości, prawdzie i trosce o dobro drugiego człowieka.
15. Znają dokumenty regulujące pracę Ośrodka, pracują zgodnie z ich założeniami.

Zadania pracowników niepedagogicznych

1. Reagują na niewłaściwe zachowanie dzieci, informują o tym wychowawcę.
2. Wspomagają realizację programu wychowawczego.
3. Modelują właściwe postawy wychowanków.
4. Wspomagają dzieci w dążeniu do samodzielności.

Zadania rodziców

1. Uczestniczą w życiu ośrodka, współpracują z wychowawcą, Radą Rodziców, dyrekcją.
2. Zapoznają się i opiniują program wychowawczy i profilaktyczny Ośrodka.
3. Świadomie współpracują z placówką zgodnie z jej założeniami wychowawczymi.
4. Uczestniczą w zebraniach klasowych i ogólnych.
5. Powiadamiają wychowawcę o przewidywanej dłuższej nieobecności dziecka oraz usprawiedliwiają wszystkie nieobecności.
6. Dbają o odpowiedni, schludny wygląd dziecka.
7. Dążą do rozwijania swoich kompetencji wychowawczych, korzystają ze wsparcia oferowanego przez Ośrodek.

V Cele wychowawcze Samorządu Wychowanków.

Włączenie wychowanków do podejmowania spontanicznej i samorządnej aktywności przejawiającej się przede wszystkim w:

- uczestniczeniu organów samorządowych w organizacji warunków życia placówki, tak aby możliwe było zachowanie właściwej proporcji między wysiłkiem szkolnym a możliwością rozwijania własnych zainteresowań,
- współdecydowaniu o organizacji czasu wolnego,
- ustalaniu obowiązującego trybu życia i zwyczajów,

- współdziałanie w regulowaniu życia w grupie,
- kreowaniu sytuacji rozwijających poczucie przynależności do grupy, przyjaźni i konieczności udzielania pomocy koleżeńskiej,

VI Obyczaje i tradycje. Stałe uroczystości o charakterze wychowawczym i kulturalnym:

UROCZYSTOŚĆ	ZADANIE WYCHOWAWCZE	TERMIN
Uroczyste rozpoczęcie roku szkolnego	<ul style="list-style-type: none"> • godne zachowanie podczas uroczystości, odświętny ubiór, • świadomość rzetelnej nauki i pracy nad sobą, • poczucie wspólnoty społeczności ośrodkowej, • identyfikacja z wymogami szkolnymi 	IX
Pasowanie na wychowanka SOSW	<ul style="list-style-type: none"> • budowanie więzi wewnątrzośrodkowej, • przyjęcie nowych uczniów w poczet społeczności szkolnej, • umacnianie poczucia bezpieczeństwa 	IX - X
Święto Ośrodka	<ul style="list-style-type: none"> • umacnianie pamięci o ważnych wydarzeniach z życia Patrona Ośrodka, • kreowanie wizerunku Patrona jako wzorca godnego naśladowania, • tworzenie sytuacji sprzyjających promocji Ośrodka. 	XI
Święto Niepodległości	<ul style="list-style-type: none"> • budzenie uczuć patriotycznych, poczucia dumy narodowej, • zrozumienie znaczenia wolności, niepodległości dla narodu polskiego, • wzbudzenie chęci uczestnictwa w uroczystościach miejskich, 	XI
Andrzejki	<ul style="list-style-type: none"> • uczenie odpowiedzialności za przygotowanie imprezy • ukazanie możliwości dobrej zabawy. 	XI
Mikołajki	<ul style="list-style-type: none"> • umacnianie więzi z kolegami i pracownikami ośrodka • nabywanie umiejętności rozróżniania i pielęgnowania uczuć koleżeństwa ,przyjaźni i miłości • ukazywanie różnych możliwości zabawy i rozrywki 	XII

Wigilia	<ul style="list-style-type: none"> • umacnianie więzi z kolegami i nauczycielami, wychowawcami oraz pracownikami ośrodka, • rozwój samodzielności i budzenie inicjatywy w trakcie przygotowań do spotkania, godne zachowanie się podczas uroczystości, • odświętny ubiór, odnoszenie się z przyjaźnią, postawa przebaczenia, • gotowość do pomocy w przygotowaniu Wigilii rodzinnej 	XII
Dzień Babci i Dziadka	<ul style="list-style-type: none"> • rozbudzanie szacunku dla osób starszych, • umacnianie więzi rodzinnych, • rozwijanie umiejętności organizowania spotkań kulturalnych, 	I
Pierwszy Dzień Wiosny	<ul style="list-style-type: none"> • rozwijanie umiejętności organizowania imprez, planowania ich przebiegu, • integracja społeczności ośrodkowej, • ukazanie różnych możliwości zabawy i rozrywki, • podkreślenie wagi poszanowania przyrody, 	III
Święto Konstytucji 3 Maja	<ul style="list-style-type: none"> • świadome uczestnictwo w obchodach święta na terenie ośrodka i miasta, • wyrabianie szacunku dla symboli narodowych 	V
Dzień Matki	<ul style="list-style-type: none"> • umacnianie uczucia miłości dziecka do matki • nabywanie umiejętności przygotowania spotkania towarzyskiego, • kształtowanie wrażliwości estetycznych podczas wykonywania dekoracji i upominków. 	V
Dzień Dziecka	<ul style="list-style-type: none"> • uczestnictwo w imprezach sportowo - rekreacyjnych i zabawach , • utrwalenie zasady fair play podczas zawodów, • przypomnienie treści Karty Praw Dziecka ONZ, • poznanie instytucji pomocy dzieciom. 	VI

VII Obszary działań, zadania i formy realizacji

<i>Obszary działań profilaktyczno-wychowawczych</i>	<i>Zadania</i>	<i>Formy realizacji</i>
Poznanie siebie	Kształtowanie poczucia świadomości samego siebie i swojej tożsamości	Zajęcia, rozmowy Wykorzystywanie naturalnych sytuacji do osiągnięcia przez ucznia nawet małych sukcesów Dostrzeżenie i nagradzanie sukcesów dziecka
	Rozwijanie świadomości siebie samego	
	Kształtowanie i wzmacnianie poczucia własnej wartości	
	Określanie mocnych i słabych stron	
	Rozwijanie zainteresowań poprzez różnorodną ofertę zajęć dodatkowych, kółek zainteresowań	
	Rozwijanie umiejętności mówienia o sobie	
	Tworzenie pozytywnego obrazu siebie, pobudzanie uczniów do otwierania się przed innymi	
Samodzielność	Wdrażanie do samodzielnego wykonywania czynności związanych z samoobsługą	Ćwiczenie samoobsługi we wszystkich sytuacjach dnia codziennego Zapewnienie zasobów niezbędnych do organizacji czasu wolnego Stwarzanie sytuacji do podejmowania wyborów Zapewnienie wychowankom możliwości uczestnictwa w obozach i koloniach
	Nauka gospodarowania czasem wolnym	
	Umożliwienie doznawania satysfakcji z osiągniętej niezależności	
	Uczenie umiejętności kierowania swoim postępowaniem, rozwijanie umiejętności dokonywania wyborów i poczucia odpowiedzialności za własne decyzje	
	Budzenie w dziecku odpowiedzialności za samego siebie	
	Rozwijanie zainteresowań i zdolności oraz wykorzystanie swoich predyspozycji i talentów	
	Rozwijanie samodzielności i niezależności i odpowiedzialności za siebie	
Zachowania prospołeczne	Budowanie więzi uczuciowych między uczniami :przyjaźń, szacunek, tolerancja	Tworzenie i przestrzeganie norm kontraktu grupowego/klasowego

Integrowanie zespołu klasowego grupy wychowawczej	<p>Przeprowadzenie zajęć adaptacyjno - integracyjnych w klasach, zespołach i grupach wychowawczych ze szczególnym uwzględnieniem dzieci nowoprzyjętych</p> <p>Zorganizowanie uroczystości „Pasowanie na ucznia” i „Pasowanie na wychowanka grupy wychowawczej”</p> <p>Obchody Tygodnia Wychowania we wrześniu</p> <p>Organizowanie imprez klasowych i szkolnych.</p> <p>Organizowanie i udział w zawodach sportowych.</p> <p>Dostarczanie wychowankom wzorów właściwego postępowania.</p> <p>Modelowanie wzorców zachowań poprzez osobisty przykład nauczyciela.</p> <p>Rozwiązywanie zaistniałych w klasie sytuacji konfliktowych i problematycznych.</p> <p>Korygowanie niewłaściwych zachowań.</p> <p>Wdrażanie do stosowania form grzesnościowych.</p> <p>Tworzenie w klasie, grupie atmosfery bezpieczeństwa, akceptacji i wyrozumiałości.</p> <p>Ekspozowanie u każdego dziecka jego zalet, prezentowanie ich przed społecznością klasową i szkolną.</p> <p>Organizowanie konkursów i przedstawiń z udziałem</p>
Podnoszenie poziomu kultury osobistej	
Kształtowanie osobowości otwartej na potrzeby i uczucia innych	
Rozwijanie wzajemnego szacunku	
Wdrażanie do umiejętnego nawiązywania kontaktów i konstruktywnego porozumiewania się z innymi	
Wspomaganie atmosfery budowania wzajemnego zaufania i przyjaźni w klasie/grupie wychowawcze	
Rozwijanie poczucia wspólnoty grupowej i umiejętności podejmowania wspólnych decyzji	
Kształtowanie umiejętności dostrzegania przyczyn konfliktów oraz właściwego rozwiązywania problemów	
Nauka rozpoznawania i nazywania emocji	
Rozwijanie odpowiedzialności za innych	
Kształtowanie i kultywowanie zwyczajów opiekuńczych takich jak przyjmowanie nowego ucznia do klasy, grupy, świętowanie imienin, urodzin, rytuał powitania nauczyciela z klasą czy grupą w momencie rozpoczynania pracy itd.	
Kształtowanie postawy tolerancji i akceptacji wobec innych	
Przestrzeganie społecznie akceptowanych norm.	
Uczenie prawidłowych zachowań w różnych sytuacjach społecznych	
Wspieranie procesu adaptacji nowych wychowanków	
Budzenie chęci pomocy innym	
Rozpoznawanie i wykonywanie swoich obowiązków	

	Kształtowanie umiejętności komunikowania się z innymi	wszystkich uczniów zespołu
	Wdrażanie do zachowań zgodnych z obowiązującymi normami.	Tworzenie sytuacji edukacyjnych i wykorzystywanie sytuacji życiowych do rozwijania umiejętności komunikacyjnych uczniów.
	Wdrażanie do poszanowania cudzego mienia.	
	Kształtowanie umiejętności udzielania pomocy kolegom.	
	Kształtowanie właściwego stosunku do innych ludzi	Stwarzanie sytuacji umożliwiających dziecku odczuwanie satysfakcji z pomocy drugiemu człowiekowi.
	Uczenie obowiązkowości i kształtowanie niezależności uczuciowej.	
	Wdrażanie ucznia do pełnienia ról społecznych, powierzanie zadań na miarę jego możliwości.	Organizowanie zajęć pomagających uczniom zrozumieć ich prawa a w szczególności nietykalności osobistej, godności człowieka, szacunku.
	Wyrabianie umiejętności odróżniania czynów dobrych od złych.	
	Kształtowanie umiejętności rozumienia własnych praw.	
	Nauka prawidłowego sposobu wyrażania negatywnych emocji	Integrowanie uczniów w zespole klasowym poprzez wzajemne poznawanie się, umacnianie więzi koleżeńskich i poznawanie praw i obowiązków ucznia
	Zapoznanie uczniów z konwencją o prawach dziecka	
	Zdobywanie umiejętności panowania nad emocjami oraz radzenie sobie z sukcesem i niepowodzeniem.	Organizowanie akcji na rzecz pomocy innym osobom i instytucjom, np. Góra Grosza, plastikowe zakrętki.
	Prawa i obowiązki w życiu człowieka	
	Uświadomienie uczniom wartości kultury osobistej w życiu ludzkim,	Zajęcia, rozmowy
	Podnoszenie kultury słowa, eliminowanie wulgaryzmów i zwrotów obraźliwych w stosunku do innych osób	
	Propagowanie wśród uczniów właściwych kulturalnych zachowań	
	Zachęcanie uczniów do aktywnego uczestnictwa w pracach organizacji uczniowskich, w organizowaniu imprez klasowych i szkolnych.	
Uczestnictwo w życiu Ośrodka	Pielęgnowanie i tworzenie tradycji Ośrodkowej	Uczestnictwo w imprezach szkolnych, klasowych i środowiskowych
	Nauka adresu i nazwy szkoły	

	<p>Propagowanie znajomości życia i działalności patrona szkoły</p>	<p>Udział w uroczystościach szkolnych</p>
	<p>Kształtowanie właściwych zachowań w naturalnych sytuacjach w szkole, internacie i miejscach publicznych</p>	<p>Nauka orientowanie się w otoczeniu szkoły (rozpoznawanie najbliższych ulic, sklepów i innych obiektów)</p>
	<p>Poznanie otoczenia Ośrodka</p>	
	<p>Systematyczne doskonalenie nawyków kulturalnego zachowania się w szkole i poza nią</p>	<p>Umożliwienie wychowankom zapoznania się z budynkiem i personelem szkoły</p>
		<p>Wykonywanie prac społecznie użytecznych na rzecz szkoły i środowiska (porządkowanie klasy, szkoły, terenu przyszkolnego)</p>
		<p>Organizowanie wyborów do Samorządu Wychowanków</p>
		<p>Wspieranie prac Samorządu Wychowanków</p>
		<p>Zajęcia, rozmowy</p>
Uczestnictwo w życiu rodziny	<p>Ukazywanie wartości rodziny</p>	<p>Organizowanie uroczystości o charakterze rodzinnym okazji Dnia Matki, Dnia Babci i Dziadka, Święto Rodziny, tradycja Bożego Narodzenia, wspólne świętowanie wolnego czasu.</p> <p>Organizowanie Pikniku Integracyjnego „Święto Rodziny”</p> <p>Spotkania wychowanków, wychowawców i rodziców w domach rodzinnych</p> <p>Zajęcia, rozmowy</p>
	<p>Rozwijanie świadomości znaczenia rodziny w życiu człowieka</p>	
	<p>Wzmacnianie więzi rodzinnych</p>	
	<p>Określanie praw i obowiązków dziecka w rodzinie</p>	
	<p>Kształtowanie szacunku dla wartości i tradycji rodzinnych</p>	
	<p>Wdrażanie do czynnego udziału w pracach domowych</p>	
	<p>Ukazywanie znaczenia zwyczajów rodzinnych we wzmacnianiu więzi międzypokoleniowych</p>	
Uczestnictwo w życiu społecznym	<p>Kultywowanie obyczajów i obrzędów związanych z naszym regionem</p>	<p>Wycieczki, wyjazdy</p>
	<p>Prezentacja osiągnięć artystycznych uczniów w środowisku lokalnym</p>	<p>Udział w uroczystościach o charakterze miejskim</p>
	<p>Przybliżanie tradycji i obyczajów lokalnych, narodowych,</p>	<p>Organizowanie Marszu Godności Osób Niepełnosprawnych</p>

	<p>rozbudzanie poczucia przynależności do społeczności lokalnej, regionu, kraju</p> <p>Poznanie i aktywny udział w szerszym środowisku społecznym</p> <p>Kształtowanie nawyków kulturalnego zachowania się w miejscach publicznych</p> <p>Wyrabianie krytycyzmu w odbiorze treści przekazywanych przez media.</p>	<p>Współpraca z organizacjami pozarządowymi</p> <p>Nauka korzystania z instytucji i urzędów publicznych</p> <p>Udział w akcjach, różnorodnych imprezach, wystawach i kiermaszach organizowanych poza Ośrodkiem.</p> <p>Organizowanie i uczestniczenie w spotkaniach integracyjnych z dziećmi z sąsiednich szkół</p> <p>Promowanie osiągnięć wychowanków w środowisku lokalnym</p> <p>Organizowanie wycieczek Szlakiem Rękodzieła Ludowego, do Muzeum Wsi Podlaskiej, skansenów</p> <p>Organizowanie wycieczek turystyczno-krajoznawczych, poznawanie wielokulturowości regionu</p> <p>Organizowanie Festiwalu Piosenki, zawodów sportowych i konkursów o zasięgu miejskim, regionalnym, wojewódzkim i ogólnopolskim</p>
Wychowanie patriotyczne	Zapoznanie uczniów z najważniejszymi wydarzeniami z historii państwa polskiego oraz symbolami państwowymi	Organizowanie i udział w uroczystościach rocznicowych i państwowych
	Rozwijanie wrażliwości na odrębne wartości własnego narodu	Wyjazdy i wycieczki do miejsc pamięci narodowej, instytucji państwowych oraz muzeów
	Rozwijanie poczucia przynależności do społeczności lokalnej i narodu	Ukazywanie sylwetek Wielkich Polaków (postaci historycznych i współczesnych) z podkreśleniem prezentowanych przez nich wartości
	Kultywowanie tradycji i zwyczajów	Zajęcia, rozmowy

Uczestnictwo w życiu kulturalnym	Budzenie wrażliwości estetycznej	Wyjścia do kina, filharmonii, teatru
	Umożliwienie uczniowi udziału w różnorodnych wydarzeniach społecznych i kulturalnych w roli odbiorcy i twórcy kultury, uczenie przy tym wyrażania swoich przeżyć i emocji.	Zapewnienie uczniom szerokiej gamy zajęć rozwijających zainteresowania – zajęcia teatralne, plastyczne, ceramiczne, biblioterapeutyczne itp.
	Wdrażanie do czynnego udziału w życiu kulturalnym	
	Rozwijanie ekspresji plastycznej, muzycznej, ruchowej uczniów	Udział uczniów w przygotowywaniu przedstawień i uroczystości szkolnych
	Stwarzanie warunków do obcowania z muzyką	
	Propagowanie czytelnictwa, literatury i prasy młodzieżowej, zachęcanie do korzystania z biblioteki i pracowni multimedialnej	Zwiedzanie muzeów i zabytków w regionie Udział uczniów w spektaklach, koncertach muzycznych w Ośrodku oraz poza nim Realizacja cyklu spotkań muzycznych z uczniami Państwowej Szkoły Muzycznej w Białymstoku
Edukacja europejska	Rozwijanie tolerancji na odmienność innych kultur i narodów	Realizacja projektów dotyczących tożsamości europejskiej
	Rozbudzanie zainteresowania kulturą i dorobkiem państw wchodzących w skład Unii Europejskiej	Kontakty z wolontariuszami różnych krajów
	Kształtowanie poczucia przynależności do kultury europejskiej	Konkursy, spotkania o tematyce europejskiej Zajęcia, rozmowy
Edukacja ekologiczna	Kształtowanie postaw proekologicznych Rozwijanie świadomości ekologicznej	Ekspozowanie treści ekologicznych na gazetkach ściennych
	Umożliwienie poznawania środowiska przyrodniczego, budzenie zainteresowania i szacunku dla otaczającej przyrody, wychowanie do życia w harmonii z przyrodą	Organizowanie konkursów o tematyce ekologicznej, wycieczek edukacyjnych i zajęć terenowych
	Rozbudzanie zainteresowania uczniów ochroną środowiska i ekologią	Organizowanie obchodów Światowego Dnia Ziemi i udział w corocznej akcji Sprzątania Świata Udział w zajęciach edukacyjnych prowadzonych

		<p>przez edukatorów z Nadleśnictwa Dojlidy</p> <p>Prowadzenie zbiórek makulatury, baterii</p> <p>Zajęcia, rozmowy</p>
Współpraca z rodzicami	<p>Zapoznanie rodziców z podstawowymi kierunkami polityki oświatowej na nadchodzący rok szkolny:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Profilaktyka agresji i przemocy 2) Formy i metody pracy z uczniem niepełnosprawnym <p>Zapoznawanie rodziców z dokumentami określającymi zasady bezpieczeństwa i normy zachowań obowiązujących w placówce</p> <p>Zachęcanie rodziców do aktywnego angażowania się w organizację pracy Ośrodka</p> <p>Przekazywanie rodzicom rzeczywistych informacji o dziecku, jego możliwościach i postępach</p> <p>Organizacja pomocy dla rodzin w trudnych sytuacjach materialnych i życiowych. Pedagogizacja rodziców</p> <p>Udzielanie rodzinom wszechstronnego wsparcia emocjonalnego, materialnego, prawnego</p> <p>Kształtowanie pozytywnego wizerunku oraz akceptacji dziecka niepełnosprawnego</p> <p>Pogłębianie wiedzy rodziców na temat metod i form pracy z dzieckiem w Ośrodku</p> <p>Opracowywanie wspólnych strategii wychowawczych</p>	<p>Zorganizowanie wspólnego spotkania Rady Rodziców i Rady Pedagogicznej, wystąpienie Dyrekcji, pedagoga i psychologa – 10 października 2014</p> <p>Działalność Rady Rodziców</p> <p>Organizowanie zebrań klasowych, indywidualnych konsultacji pedagogicznych</p> <p>Zapewnienie wsparcia rodzicom</p> <p>Wdrażanie rodziców do udziału w uroczystościach klasowych i szkolnych</p> <p>Organizowanie spotkań nauczycieli i rodziców w ramach zespołów ds. pomocy psychologiczno-ped.</p> <p>Prowadzenie spotkań informacyjnych z rodzicami</p> <p>Organizowanie zajęć otwartych i warsztatowych dla rodziców</p> <p>Angażowanie rodziców w organizowanie wspólnych imprez oraz uroczystości szkolnych</p> <p>Zapraszanie rodziców do podejmowania prac na rzecz szkoły np. opieka nad dziećmi w czasie wycieczek</p> <p>Stwarzanie rodzicom możliwości wyrażania własnych opinii</p> <p>Udzielanie porad i konsultacji</p>

		<p>indywidualnych i grupowych dla rodziców z psychologiem, pedagogiem, wychowawcami klas i internatu</p> <p>Organizowanie spotkań dla rodziców z przedstawicielami instytucji działających na rzecz osób niepełnosprawnych i ich rodzin</p> <p>Upowszechnianie informacji na temat praw i przywilejów osób niepełnosprawnych poprzez umieszczanie ich na tablicy ściennej dla rodziców</p> <p>Pikniki rodzinne w Fastach</p> <p>Projekty, programy zwiększające kompetencje wychowawcze rodziców/opiekunów, np. "Radość współdziałania"</p> <p>Przedsięwzięcia (np. kulturalne, sportowe, turystyczne) umożliwiające rodzinne wspólne spędzanie czasu wolnego</p> <p>Rozpowszechnianie ulotek i materiałów szkoleniowych dla rodziców</p> <p>Umożliwienie rodzicom indywidualnych konsultacji z dietetykiem, ustalanie diety dzieciom.</p>
<p>Rozwój duchowy</p>	<p>Szanownie przekonań religijnych rodzin, z których wywodzą się uczniowie.</p> <p>Zapewnienie uczniom możliwości praktyk religijnych</p> <p>Odwoływanie się do wartości chrześcijańskich podczas procesu edukacyjno-wychowawczego</p>	<p>Przygotowanie uczniów do przystąpienia do sakramentów św.</p> <p>Zapewnienie dzieciom udziału w lekcjach religii, nabożeństwach i uroczystościach o charakterze świąt kościelnych, rekolekcjach wielkopostnych</p>

Edukacja zdrowotna, profilaktyka zachowań ryzykownych	Realizacja treści programu profilaktycznego	Zajęcia zgodnie z planami wychowawczymi klas i grup wychowawczych oraz planami pracy pedagoga i psychologa
Rozwijanie umiejętności społecznych	Realizacja treści programu profilaktycznego	Zajęcia zgodnie z planami wychowawczymi klas i grup wychowawczych oraz planami pracy pedagoga i psychologa

VIII Przewidywane efekty działań:

Wizja absolwenta

Absolwent naszej placówki w miarę swoich możliwości jest przygotowany do nauki na wyższym poziomie edukacyjnym, ale przede wszystkim jest przygotowany do uczestnictwa w życiu społecznymi. W zależności od indywidualnych predyspozycji psychofizycznych jest:

- **samodzielny, to oznacza, że:**

- jest świadomy swoich mocnych i słabych stron, zainteresowań i potrzeb,
- umie porozumiewać się z otoczeniem,
- jest zaradny w życiu codziennym w zakresie zaspokajania potrzeb życiowych,
- konstruktywnie organizuje swój czas wolny,
- potrafi dokonywać zmian swojego zachowania,

- **odpowiedzialny i obowiązkowy to oznacza, że:**

- rozumie potrzebę ponoszenia konsekwencji swoich działań,
- respektuje przepisy bezpieczeństwa, unika zagrożeń, dostrzega i potrafi przeciwstawiać się patologiom społecznym,
- dba o własne zdrowie,

- **uczciwy, to oznacza, że**

- rozróżnia dobro i zło,
- żyje w swoim środowisku zgodnie z zasadami powszechnie przyjętymi,
- szanuje własność prywatną i społeczną

- **rozważny, co oznacza, że :**

- dba o zdrowie i bezpieczeństwo,

- zna zagrożenia związane z życiem w swoim środowisku i prezentuje postawy adekwatne do sytuacji,

- **kulturalny, wrażliwy co oznacza, że :**

- zachowuje się zgodnie z przyjętymi zasadami i normami,
- dba o kulturę osobistą i kulturę słowa,
- wyraża swoje emocje w sposób akceptowany społecznie,
- jest otwarty na potrzeby innych ludzi, na krzywdę i cierpienie,
- dba o higienę osobistą, schludny i właściwy wygląd,

- **tolerancyjny, co oznacza, że:**

- akceptuje odmienność innych osób,
- szanuje i rozumie potrzeby oraz poglądy innych,

- **asertywny, co oznacza, że:**

- zna swoje prawa i prawa innych osób, przejawia zachowania szanujące własną godność i godność drugiego człowieka,
- wyraża swoje zdanie, poglądy na miarę możliwości,

- **aktywny w życiu społecznym:**

- aktywnie współuczestniczy w życiu rodziny,
- wywiązuje się ze swoich obowiązków,
- nawiązuje i podtrzymuje kontakty z innymi osobami ,
- podejmuje współpracę z innymi ludźmi,
- zwraca się o pomoc w razie potrzeby,
- uczestniczy w różnych formach życia społecznego,
- przestrzega normy i zasady współżycia społecznego,
- zachowuje odpowiednią postawę wobec symboli, obrzędów i tradycji narodowych,

IX Ewaluacja

Program wychowawczy uchwalany jest przez Radę Pedagogiczną po uzyskaniu pozytywnej opinii Rady Rodziców. Wnioski o zmiany w Programie Wychowawczym mogą zgłaszać wszystkie organy placówki – zmiana następuje po zatwierdzeniu przez Radę Pedagogiczną (w formie uchwały).

Ewaluacja planu działań następuje po upływie roku szkolnego i przeprowadzana jest na podstawie sprawozdań z realizacji planów pracy wychowawców klas i grup, wniosków zgłaszanych przez osoby realizujące program. Modyfikacja programu wychowawczego będzie dokonywana w miarę potrzeb.

Nadzór nad realizacją Programu wychowawczego sprawują: Dyrektor Ośrodka we współpracy z Wicedyrektorem i Wicedyrektorem ds. wychowania, koordynator zespołu ds. programu wychowawczego.